

Elimu ya Watu Wazima

Katika Australia, elimu huonekana kama mchakato wa muda mrefu maishani. Hata wakati watu ni watu wazima, wanaweza kuendelea na masomo yao au hata kwenda shule kwa mara ya kwanza. Kuhudhuria shule na kujifunza kuzungumza, kusoma na kuandika Kiingereza ni muhimu na kutakusaidia kushiriki kikamilifu katika maisha ya Australia na kujisikia maisha ya raha katika Australia. Ujuzi wa Kiingereza pia ni muhimu kwa ajili ya kutafuta kazi na unahusishwa na fursa bora ya kazi.

Kujifunza Kiingereza - Programu ya Kiingereza kwa Wahamiaji Watu Wazima (Adult Migrant English Program - AMEP)

Serikali ya Australia hukusaidia wewe kujifunza Kiingereza bila malipo yoyote kupitia AMEP pamoja nakukuhimiza kuchukua fursa hii. Wewe una haki ya kujifunza Kiingereza hadi masaa 510 lakini lazima kujiandikisha katika miezi sita baada ya kufika au unaweza kupoteza haki hii. Kama una watoto wadogo, huduma ya bure ya utunzaji wa watoto inaweza kupangiliwa kwa watoto chini ya umri wa kwenda shule wakati wewe kuhudhuria madarasa. Chaguzi rahisi kujifunza zinapatikana kwa wateja wanaofanya kazi, wanaotunza watoto wadogo au wajumbe wengine wa familia. Kwa mfano, wateja wanaweza kujifunza wakiwa nyumbani au kupitia msaada wa mwalimu pale nyumbani au kuhudhuria madarasa wakati mwingine au nje ya masaa ya kawaida ya madarasa.

Kwa habari zaidi, kwenda kwenye www.education.gov.au/amep

Chaguzi elimu

Watu wazima ambao wanataka kuendelea na elimu yao wana aina ya chaguzi kupatikana. Msaada wa kifedha kwa namna ya msaada wa mapato unaweza kupatikana kwa ajili ya mafunzo na hii itategemea mapato yako pamoja na mali yako nyingine. Kwa habari zaidi kuhusu miradi hiyo ya msaada wa kifedha, wasiliana na Idara ya Huduma za Binadamu (Department of Human Services) au kwenda kwenye www.humanservices.gov.au

Kumaliza shule ya sekondari

Kama wewe una umri zaidi ya miaka 18 na bado hujamaliza shule ya sekondari, unaweza kusoma katika vyuo vya Ufundi na Elimu Ziada (**Technical and Further Education - TAFE**) na kukamilisha Cheti IV ambayo ni sawa na kiwango cha juu shule ya elimu.

Kujifunza ujuzi ufundi au biashara.

Elimu ya Ufundi na Mafunzo (Vocational Education and Training - VET) ni kwa wanafunzi ambao wanataka ufundi stadi, ufundi au kufanya biashara ikiwa ni pamoja na useremala, mabomba, kutengeneza nyewe, mazingira ya bustani, huduma za biashara, utalii na ukarimu. Baadhi ya wanafunzi wanafanya mafunzo ya ufundi katika vyuo vya Ufundi na Elimu Zaidi. Cheti cha diploma ya shule ya sekondari kinahitajika na ada ni kwa masomo na vitabu. Wanafunzi wanaweza kustahiki Mkopo wa Wanafunzi wa VET ili kuweza kulipia gharama za masomo.

Kwa habari zaidi, nenda kwenye www.studyassist.gov.au

Wanafunzi wengine hufanya mafunzo ya VET kama sehemu ya mafunzo ya ufundi. Mafunzo ya Apprentiships yanaunganisha kazi ya kitendo pamoja na mafunzo ya rasmi na, wanapomaliza, hutoa wanafunzi na sifa yenye kutambuliwa kitaifa. Mmojawapo wa faida ya mafunzo ya ufundi ni kwamba wanafunzi wanapokea mapato wakati wanapofanya mafunzo. Ada ya kozi inaweza kubadilisha kati ya vyuo. Kuingia kunategemea ustadi unaotakana ili kutekeleza kozi au tathmini. Unaweza kupata maelezo ya mawasiliano ya vyuo vya TAFE vimo kila jimbo na wilaya kutoka mfanyikazi wa kesi yako au mshauri wako.

Kuhudhuria chuo kikuu kama mwanafunzi wa shahada ya kwanza

Kuna vyuo vikuu vya umma na vya kibinafsi katika Australia. Kuna nafasi ya Jumuiya ya Madola iliyo na ruzuku na nafasi ya ada mzima ya kulipa katika vyuo vikuu. Vyuo vikuu vingi vina idadi ya wanafunzi katika Januari / Februari na Julai / Agosti kutegemea kozi. Baadhi ya vyuo vikuu pia kuendesha programu ya majira ya joto. Kuingia chuo kikuu unaweza haja ya kuchukua idadi ya mitihani ya kuonyesha kiwango chako cha Kiingereza na masomo ya awali. Elimu ya juu kuziba kozi inaweza pia kuwa lazima kabla ya kujiandikisha katika mpango wa shahada. Chuo Kikuu katika Australia ni gharama ghali; hata hivyo, wanafunzi wanaweza kustahili kwa **(Higher Education Loan Program - HELP)** kusaidia mwanzoni kulipa gharama ya masomo. Kama wanatumia mpango wa HELP, wanafunzi wanalipa polepole kwa elimu yao baada ya wameanza kupata mapato katika ngazi fulani. Kwa habari zaidi, kwenda kwenye www.studyassist.gov.au

Kuhudhuria chuo kikuu kama mwanafunzi uzamili

Sifa alizopata nje ya nchi zinahitaji kutambuliwa rasmi na chuo kikuu unachotaka kuhudhuria. Idara ya Elimu na Mafunzo (Department of Education and Training) hutoa habari juu ya jinsi ya kuwa na baada ya sekondari nje ya nchi sifa za kitaaluma kutambuliwa katika Australia. Baadhi ya biashara au fani hutoa kozi ya 'kuziba' kubadilisha sifa za mtu kulingana na viwango vya Australia. Kwa habari zaidi, kwenda kwenye www.internationaleducation.gov.au na tafuta kwa 'Utambuzi wa sifa' (Qualifications recognition).

Kuhudhuria kozi ya elimu kwa jamii

Vyuo vya jamii hutoa aina ya kozi ya upendeleo wa binafsi kama vile kupika, lugha, dansi, kupiga picha na wengi zaidi. Kozi hizi hazitoi sifa yoyote rasmi lakini huwa muhimu katika kujifunza ustadi wa msingi kama jinsi ya kutumia kompyuta ambayo hukusaidia wewe kupata ajira au kufanya ewekaji wa rekodi kwenye vitabu za hesabu. Pia kuna kozi ambayo inaweza kusaidia kuendeleza ujuzi ambayo ni muhimu katika kuomba ajira. Kozi ya elimu kwa jamii hutolewa saa za jioni pamoja na wikendi katika shule za mitaa pamoja na katika vyuo vinginevyo na hii ni njia nzuri ya kukutana na watu wengine. Baadhi ya vituo vya rasilimali vya wahamiaji na mashirika ya huduma za wahamiaji pia hushikilia mipango kwa ajili ya kujifunza Kiingereza, afya, ustawi na ujuzi mwingine.

Elimu kwa jamii yote

Maktaba za umma ya eneo ni chanzo kizuri sana cha habari. Unaweza kujiunga na maktaba bure bila malipo na unaweza kuazima vitabu, magazeti, video na CD. Maktaba nyingi ina intaneti ya bure. Unaweza kuwa na nafasi kutumia kompyuta kwa muda mfupi tu na unaweza haja ya kuagiza huduma hii mapema. Ni muhimu kwa kufuata sheria ya maktaba na kurudisha vitabu na magazeti wakati wake au kutakuwa na faini ndogo.

Utunzaji wa mtoto

Kama unafanya kazi, kujifunza, kuhudhuria mafunzo au huwezi kutunza watoto wako kwa muda mfupi wakati wa siku kuna aina nyingi za chaguzi inayopatikana ya huduma ya kutunza watoto kwa muda kamili na wakati sehemu. Mfanyikazi wa kesi yako au proposer inaweza kukusaidia kutafuta huduma ya watoto ya kufaa. Habari za serikali kuhusu huduma ya watoto na kanuni, misaada ya kifedha, huduma kwa mahitaji maalum ya watoto na watoto kutoka asili mbalimbali za kitamaduni inapatikana katika tuvuti ya MyChild. Kwa habari zaidi, kwenda kwenye www.mychild.gov.au

Toleo la Marekebisho (Aprili 2018)

Australian Government
Department of Social Services

Inaletwa kwako na Shirika la Uhamiaji la
Kimataifa kwa niaba ya Idara ya Huduma
za Jamii nchini Australia

